

Združeni narodi so oktobra 1992 z resolucijo razglasili 3. december za Mednarodni dan invalidov.

Svet za invalide Republike Slovenije
naslavlja na slovensko javnost

P O S L A N I C O

ob 3. decembru - Mednarodnem dnevu invalidov 2019

Letošnje geslo združenih narodov je: "**Spodbujanje invalidov k aktivnemu sodelovanju in prevzemanju vodstvenih vlog: udejanjanje Agende za trajnostni razvoj do leta 2030.**"

Evropska komisija naslavlja Mednarodni dan invalidov tudi kot Evropski dan invalidov. Ponosna je na dejstvo, da so prav vse države - članice kot tudi Evropska unija sama ratificirale Konvencijo o pravicah invalidov, kar pomeni, da je udejanjanje določil Konvencije o pravicah invalidov dvakratno zavarovano: z nacionalnimi zakonodajami držav-članic in s skupnimi politikami Evropske unije.

V letih po ratifikaciji Konvencije je Slovenija pokazala, da gre po pravi poti in da sledi svojim obveznostim, danim ob ratifikaciji Konvencije. Poleg Zakona o izenačevanju možnosti invalidov, ki je eden pomembnejših horizontalnih aktov in ki prepoveduje vsakršno diskriminacijo invalidov, smo v zadnjih letih sprejeli tudi Zakon o socialnem vključevanju invalidov in zelo dolgo pričakovana Zakon o celostni zgodnji obravnavi otrok s posebnimi potrebami ter Zakon o osebni asistenci. Poleg zakonov in podzakonskih aktov je bil sprejet tudi Akcijski program za invalide 2014 – 2021, izpeljani pa so bili in bodo številni razvojni projekti, kot so ZMOREMO, Evropska kartica ugodnosti za invalide, Prehod mladih, trenutno poteka javni razpis Programov socialne vključenosti, januarja pa se bo iztekel rok za pilotiranje programov Socialnega vključevanja invalidov.

Svet za invalide Republike Slovenije mora imeti odločilno vlogo organa pri uresničevanju in implementaciji Konvencije o pravicah invalidov. Delovati mora kot osrednji organ spremljanja uresničevanja in implementacije Konvencije v Sloveniji. Vendar mu ta vloga še ni priznana. Še vedno deluje le kot posvetovalni organ in njegovi sklepi nimajo nikakršne izvršne moči. Da pa bi Svet za invalide prevzel izvršne naloge v skladu z določili Konvencije o pravicah invalidov in Načeli, ki se nanašajo na položaj in delovanje državnih institucij (pariška načela) je potrebno položaj in področje delovanja Sveta zakonsko urediti in hkrati zagotoviti potrebne kadrovske in finančne vire.

Da položaj Sveta za invalide Republike Slovenije ni ustrezno urejen in mu je tako onemogočeno, da bi lahko resnično deloval kot neodvisni nadzorni okvir izvajanja Konvencije, je našo državo opozoril tudi Odbor za pravice invalidov.

Odbor za pravice invalidov je našo državo opozoril na še vedno številne pomanjkljivosti pri udejanjanju Konvencije, kamor vsekakor sodi nezadostna samostojnost, zmogljivost in viri Sveta za invalide Republike Slovenije, da bi lahko resnično deloval kot neodvisni nadzorni okvir izvajanja Konvencije. Zato zahtevamo, da Državni zbor v prvi polovici leta 2020 sprejme Zakon o Svetu za invalide Republike Slovenije, in ga tako umesti v središče udejanjanja pravic invalidov.

Kot izredno pomembno se postavlja tudi izvajanje številnih zakonskih določb in predpisov, ki urejajo pravice invalidov do neoviranega dostopa do grajenega okolja. Raziskave kažejo, da se stanje na obravnavanem področju prepočasi spreminja. Za večji napredek na področju dostopnosti do grajenega okolja in informacij za invalide je zato potrebno doslednejše izvajanje zakonodaje in predpisov. Čim prej je potrebno pristopiti k implementaciji nove Evropske direktive o dostopnosti do proizvodov in storitev za invalide v slovensko zakonodajo. Direktiva zagotavlja večjo dostopnost do proizvodov in storitev, ki omogočajo invalidom večje sodelovanje v javnem življenju in aktivno participacijo v družbi.

Združen narodi z letošnjim geslom spodbujajo invalide k aktivnemu sodelovanju in prevzemanju vodstvenih vlog zato sta aktivno sodelovanje invalidov in njihova vodilna vloga pri oblikovanju slovenskega vsakdana jamstvo, da bodo pri nas vsi ljudje živeli človeka vredno življenje v blaginji, kar je tudi eden od ciljev Agende za trajnostni razvoj do leta 2030.

Svet za invalide Republike Slovenije
ob mednarodnem dnevu invalidov, 3. decembra 2019,
še posebej z zadovoljstvom čestita
vsem slovenskim invalidom in državljanom, ki živijo in delajo z invalidi.

Svet za invalide Republike Slovenije
Dane KASTELIC
P R E D S E D N I K